

Django REST API بهینه: تسلط کامل بر ViewSet‌ها

راهنمای جامع برای نوشتن کدهای تمیزتر، سریع‌تر و مقیاس‌پذیرتر

نقطه شروع: منطق تکراری در View‌های سنتی

```
# views.py

class UserList(APIView):
    def get(self, request, format=None):
        queryset = User.objects.all() #<--  
        serializer = UserSerializer(queryset,
many=True)
        return Response(serializer.data)
```

```
# views.py

class UserDetail(APIView):
    def get(self, request, pk, format=None):
        queryset = User.objects.all() #<--  
        user = get_object_or_404(queryset, pk=pk)
        serializer = UserSerializer(user)
        return Response(serializer.data)
```

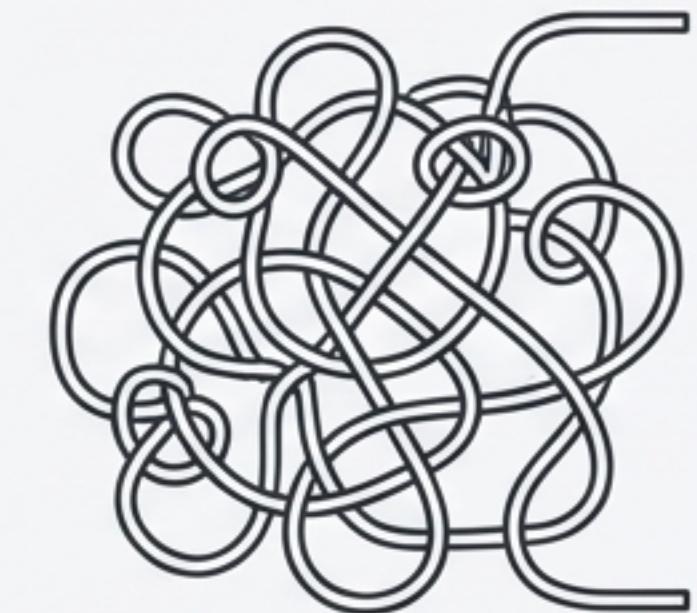
چالش اصلی: `queryset` در چندین کلاس تکرار شده است. این یعنی نقض اصل DRY (Don't Repeat Yourself) است. و افزایش احتمال خطا هنگام تغییرات.

چالش دوم: مدیریت دستی و پیچیدهی URLها

```
# urls.py
from django.urls import path
from myapp.views import UserList, UserDetail

urlpatterns = [
    path('users/', UserList.as_view()),
    path('users/<int:pk>', UserDetail.as_view()),
    # ...
]
```

تصور کنید برای هم مسای جدآگانهای تعریف شود

با افزایش تعداد مدل‌ها و متدهای URLconf، فایل HTTP به سرعت شلوغ، مدیریت آن دشوار و مستعد خطا می‌شود. این روش مقیاس‌پذیر نیست.

راه حل: ViewSet - تجمعی منطق و معرفی اکشن‌ها

یک نوعی View مبتنی بر کلاس است که به جای متدهایی مثل `get` یا `post`، اکشن‌بایی (actions) مانند `list` و `create` را ارائه می‌دهد. این اکشن‌ها در زمان نهایی‌سازی View با متدهای `as_view()`.. به متدهای HTTP متصل می‌شوند.

```
from rest_framework import viewsets
from rest_framework.response import Response

class UserViewSet(viewsets.ViewSet):
    """
    یک ViewSet ساده برای نمایش لیست یا یک کاربر خاص.
    """

    def list(self, request):
        queryset = User.objects.all()
        serializer = UserSerializer(queryset, many=True)
        return Response(serializer.data)

    def retrieve(self, request, pk=None):
        queryset = User.objects.all()
        user = get_object_or_404(queryset, pk=pk)
        serializer = UserSerializer(user)
        return Response(serializer.data)
```


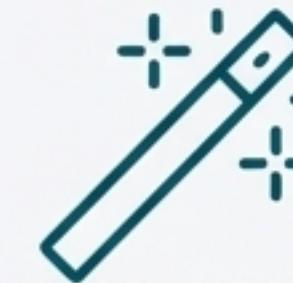
قدرت واقعی: سیمکشی خودکار URL‌ها با Router

روش سنتی


```
# urls.py
urlpatterns = [
    path('users/', UserList.as_view()),
    path('users/<int:pk>', UserDetail.as_view()),
    # ... و بیشتر
]
```

ViewSet روش


```
from myapp.views import UserViewSet
from rest_framework.routers import DefaultRouter

router = DefaultRouter()
router.register(r'users', UserViewSet, basename='user')

urlpatterns = router.urls
```

روتربهای طور خودکار URLconf را برای شما تولید می‌کنند. دیگر نیازی به تعریف دستی هر مسیر نیست. این کار باعث ایجاد یک ساختار URL منسجم در کل API شما می‌شود.

جعبه ابزار کلاس پایه مناسب: ViewSet

'ViewSet'

پایه‌ای‌ترین کلاس. از 'APIView' ارث بری می‌کند. هیچ افع به صورت پیش‌فرض پیاده‌سازی نشده است. برای زمانی که به کنترل کامل بر روی منطق نیاز دارید.

'GenericViewSet'

از 'GenericAPIView' ارث بری می‌کند. متدهای کمکی مانند 'get_object' و 'get_queryset' فراهم می‌کند، اما همچنان هیچ اکشنی ندارد. برای ترکیب با Mixin‌ها ایده‌آل است.

'ReadOnlyModelViewSet'

اکشن‌های فقط-خواندنی ('list' و 'retrieve') را به صورت آماده فراهم می‌کند. مناسب برای نقاط پایانی که فقط وظیفه نمایش داده‌ها را دارند.

'ModelViewSet'

نیروگاه کامل. تمام اکشن‌های ('list', 'create', 'retrieve', 'update', 'partial_update', 'destroy') CRUDe را با استفاده از 'auto' Mixin‌ها پیاده‌سازی می‌کند. سریع‌ترین راه برای ساخت یک API کامل برای یک مدل.

اوج بھرھوری: یک API کامل با `ModelViewSet`

```
class UserViewSet(viewsets.ModelViewSet):
```

```
    """
```

یک ViewSet برای مشاهده و ویرایش نمونه‌های کاربر.

```
    """
```

```
    queryset = User.objects.all()
```

```
    serializer_class = UserSerializer
```


۱. منطق مرکزی:

فقط یک بار تعریف می‌شود و در تمام اکشن‌ها استفاده می‌شود.

۲. عدم نیاز به تنظیم URL:

روت‌ها نیاز به تنظیم URL: روت‌ها بقیه کار را انجام می‌دهند.

دیکشنری اکشن‌ها: نگاشت اکشن‌های استاندارد به URL

اکشن (Action)	متدهای HTTP و الگوی URL Pattern
list	GET /users/
create	POST /users/
retrieve	GET /users/{pk}/
update	PUT /users/{pk}/
partial_update	PATCH /users/{pk}/
destroy	DELETE /users/{pk}/

این مسیرها به صورت پیش‌فرض توسط `DefaultRouter` تولید می‌شوند.

فراتر از CRUD: افزودن نقاط پایانی سفارشی با `@action`

گاهی اوقات شما به نقاط پایانی نیاز دارید که در عملیات استاندارد CRUD قرار نمی‌گیرند. دکوراتور `@action` به شما اجازه می‌دهد متدهای دلخواه را برای روتینگ علامت‌گذاری کنید.

```
from rest_framework.decorators import action

class UserViewSet(viewsets.ModelViewSet):
    queryset = User.objects.all()
    serializer_class = UserSerializer

    @action(detail=True, methods=['post']) #<-->
    def set_password(self, request, pk=None):
        user = self.get_object()
        # ... (implementation logic)
        return Response({'status': 'password set'})
```


`detail=True`

این اکشن بر روی یک نمونه خاص از مدل (یک object) عمل می‌کند. URL شامل `pk` خواهد بود `(/users/{pk}/set_password/)`.

`detail=False`

این اکشن بر روی کل مجموعه (collection) عمل می‌کند. URL شامل `pk` نخواهد بود `(/users/recent_users/)`.

کنترل دقیق: سفارشی‌سازی رفتار اکشن‌ها

- تعیین متد های HTTP مجاز

```
from rest_framework.decorators import action
class UserViewSet(viewsets.ModelViewSet):
    ...
    @action(detail=True, methods=['post', 'delete']) #<-- `methods` parameter highlighted
    def unset_password(self, request, pk=None): ...
```

اجازه دادن به متد های خاص HTTP (مانند POST و DELETE) برای یک اکشن.

- بازنویسی تنظیمات ViewSet (مانند دسترسی‌ها)

```
from rest_framework.decorators import action
from rest_framework.permissions import IsAdminUser
class UserViewSet(viewsets.ModelViewSet):
    ...
    @action(detail=True, methods=['post'], permission_classes=[IsAdminUser]) #<-- `permission_classes` highlighted
    def set_password(self, request, pk=None): ...
```

می‌توانید تنظیمات ViewSet مانند `permission\_classes` را برای یک اکشن خاص بازنویسی کنید.

- تغییر نام URL و مسیر

```
from rest_framework.decorators import action
class UserViewSet(viewsets.ModelViewSet):
    ...
    @action(detail=True, url_path='change-password', url_name='change_password') #<-- url parameters highlighted
    def set_password(self, request, pk=None): ...
```

نکته: URL `users/{pk}/change-password` را به `users/{pk}/change-password` تغییر می‌کند.

منطق پویا: تصمیم‌گیری بر اساس اکشن فعلی

درون یک متده ViewSet، شما می‌توانید به صفات (attributes) خاصی دسترسی پیدا کنید تا رفتار را بر اساس درخواست فعلی تنظیم کنید.

صفات کلیدی (Key Attributes)

'list': نام اکشن فعلی به صورت رشته (مثلًا 'self.action' یا 'create' یا 'detail' یا نام اکشن سفارشی شما).

'detail': یک مقدار بولین که نشان می‌دهد اکشن برای detail است ('True') یا list ('False').

نمونه کد عملی (Practical Code Example)

```
def get_permissions(self):
    """
    سطوح دسترسی را بر اساس اکشن فعلی به صورت پویا تعیین می‌کند.
    """
    if self.action == 'list':
        # برای لیست کاربران، فقط احراز هویت کافی است
        permission_classes = [IsAuthenticated]
    else:
        # برای سایر عملیات، کاربر باید ادمین باشد
        permission_classes = [IsAdminUser]
    return [permission() for permission in permission_classes]
```

مهندسى معکوس URL: استفاده صحیح از `reverse\_action`

چرا مهم است؟ (Why it Matters?)

برای به دست آوردن URL یک اکشن (چه استاندارد و چه سفارشی) به صورت برنامه‌نویسی، هرگز نباید URL را به صورت دستی (hard-code) بسازید. این کار باعث شکنندگی کد شما می‌شود.

راه حل (The Solution)

متدهای `.reverse_action()`

نحوه استفاده (How to Use)

فرض کنید 'view' یک نمونه از ViewSet ما است
و request در آن موجود است.

```
url = view.reverse_action("set-password", args=["1"]) # معکوس کردن URL برای یک اکشن سفارشی  
# نتیجه 'http://.../api/users/1/set_password/'  
  
# همچنین می‌توانید از url_name تعریف شده در دکوراتور استفاده کنید  
url = view.reverse_action(view.set_password.url_name, args=["1"])
```

نکته مهم (Important Note)

این متدهای به صورت خودکار از `basename` که توسط روت تعريف شده استفاده نمی‌کنند. اگر از روت تعريف شده استفاده نمی‌کنید، باید `basename` را در متدهای `.as_view()` مشخص کنید.

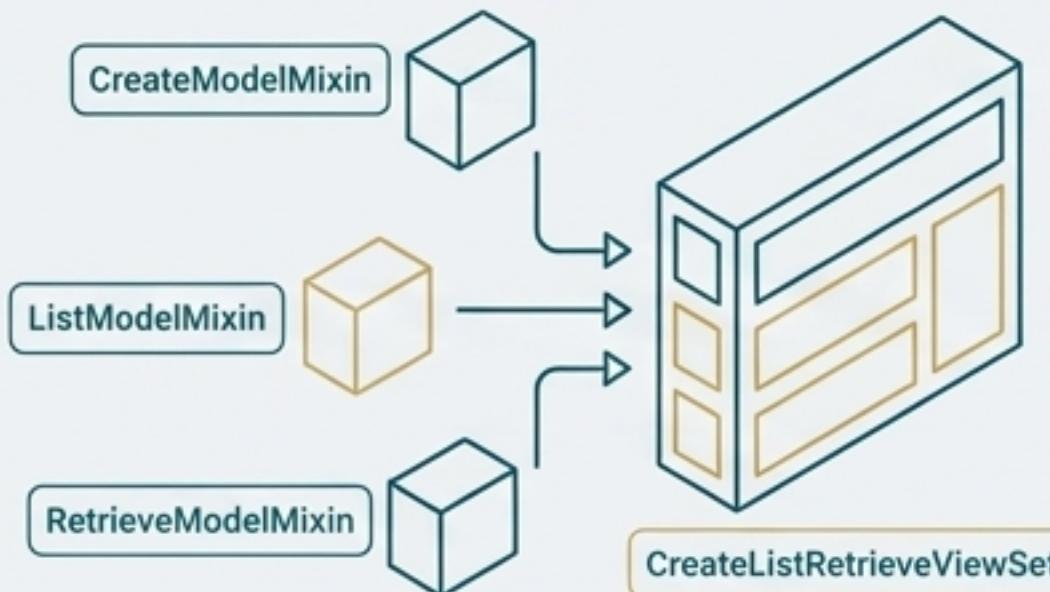
معماری پیشرفته: ساخت ViewSet با Mixin ها

هدف (Goal)

برای الگوهای رایج در API خود، به جای تکرار کد، می‌توانید کلاس‌های پایه قابل استفاده مجدد بسازید.

روش (Method)

با ارث بری از `Mixin` و `GenericViewSet` های مورد نیاز، `ViewSet` های سفارشی خود را بسازید.


```
from rest_framework import mixins, viewsets

class CreateListRetrieveViewSet(mixins.CreateModelMixin,
                                mixins.ListModelMixin,
                                mixins.RetrieveModelMixin,
                                viewsets.GenericViewSet):
    """
    """

    pass
```

یک `ViewSet` که اکشن‌های `list` و `retrieve` را فراهم می‌کند. برای استفاده، کافی است از آن ارث بری کرده و صفات `serializer\_class` و `queryset` را تنظیم کنید.

یک نمونه کامل: ترکیب `ModelViewSet` و اکشن‌های سفارشی

در این مثال، ما از قدرت `ModelViewSet` برای اکشن‌های استاندارد CRUD استفاده می‌کنیم و همزمان دو اکشن سفارشی برای نیازهای خاص خود اضافه می‌کنیم.

```
class UserViewSet(viewsets.ModelViewSet):
```

```
    ....
```

یک ViewSet که هم اکشن‌های استاندارد و هم سفارشی را ارائه می‌دهد.

```
....
```

```
queryset = User.objects.all()
serializer_class = UserSerializer
```

اکشن برای یک آبجکت خاص #

```
@action(detail=True, methods=['post'])
```

```
def set_password(self, request, pk=None):
```

... (implementation) ...

اکشن برای کل مجموعه #

```
@action(detail=False)
```

```
def recent_users(self, request):
```

... (implementation) ...

اکشن **Detail**: روی یک کاربر خاص (`/users/{pk}/...`) عمل می‌کند.

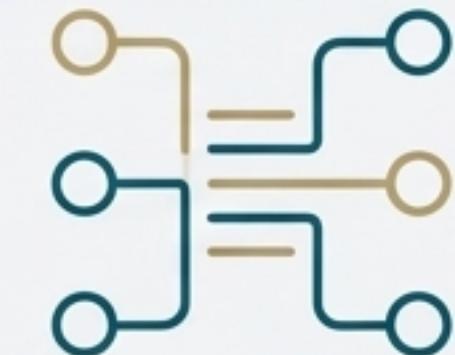
اکشن **List**: روی کل مجموعه (`/users/...`) عمل می‌کند.

جمع‌بندی: چرا ViewSet‌ها یک تغییردهنده بازی هستند؟

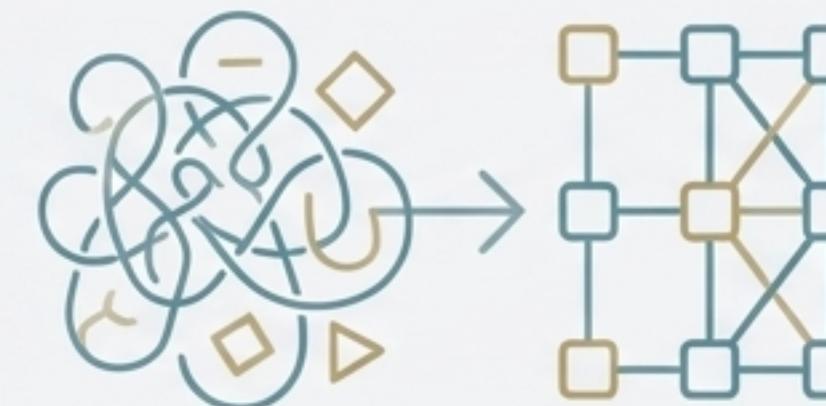

۱. کد کمتر، منطق متمرکز (DRY): با تجمع منطق مرتبط در یک کلاس، از تکرار کد جلوگیری می‌کنید.

۲. پیکربندی URL منسجم و خودکار: روت‌ها ثبات و سادگی را در سراسر API شما تضمین می‌کنند.

۳. توسعه سریع API: با ModelViewSet می‌توانید نقاط پایانی کامل CRUD را در عرض چند دقیقه بسازید.

۴. انعطاف‌پذیری و قدرت بالا: با اکشن‌های سفارشی، منطق پویا و کلاس‌های پایه، کنترل کامل برای پیاده‌سازی هر نیازی در دستان شماست.

